

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou ve věci žalobce: **J. M.**, zast. Mgr. Martou Ptáčkovou, advokátkou se sídlem Moravské náměstí 15, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 11. 2015, vypraveného dne 11. 11. 2015, č. j. JMK 143744/2015, sp. zn. S-JMK 73495/2015/ODOS/Fö,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 10. 11. 2015, vypravené dne 11. 11. 2015, č. j. JMK 143744/2015, sp. zn. S-JMK 73495/2015/ODOS/Fö **se z r u š u j e** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 15.342 Kč, a to k rukám právní zástupkyně žalobce Mgr. Marty Ptáčkové, advokátce se sídlem Moravské náměstí 15, 602 00 Brno do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Napadeným rozhodnutím bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu, Odbor dopravy (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 3. 4. 2015, vypravené 9. 4. 2015, č. j. MUH/13869/15/306, a citované rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně byl žalobce uznán vinným tím, že dne 6. 12. 2014 v 10:10 hod. na místní komunikaci ul. v obci řídil jízdní soupravu složenou z osobního vozidla tovární zn. , r.z. a přípojného vozidla nezjištěné tovární značky, na němž v rozporu s jiným právním předpisem nebyla umístěna r.z.; řídil jízdní soupravu složenou z osobního vozidla tov. zn., r.z. a přípojného vozidla nezjištěné tovární značky bez r.z., které bylo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožoval ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích; na požádání policisty nepředložil zelenou kartu o pojištění přípojného vozidla. Tedy řídil vozidlo, na němž v rozporu s jiným právním předpisem nebyla umístěna tabulka registrační značky; řídil vozidlo, které bylo technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích tak závažným způsobem, že bezprostředně ohrožoval ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích; jako řidič vozidla v rozporu s ust. § 17 odst. 1 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinnosti do 31. 12. 2014 (dále též „zákon o pojištění odpovědnosti vozidla“) nepředložil zelenou kartu, čímž se dopustil přestupků dle ustanovení 125c odst. 1 písm. a) bod 1, 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silničním provozu“), porušením ust. § 5 odst. 1 písm. a) téhož zákona, a přestupku dle ust. § 16 odst. 1 písm. c) zákona o pojištění odpovědnosti vozidla porušením ust. § 17 odst. 1 téhož zákona.

Za spáchání přestupků byla žalobci v souladu s ustanovením § 125c odst. 4 písm. d) zákona o silničním provozu uložena pokuta ve výši 5.000,- Kč a podle ust. § 125c odst. 5 zákona o silničním provozu zákaz činnosti, spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

II. Shrnutí žalobních bodů

Žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 23. 11. 2015 se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Namítl, že správní orgán prvního stupně nepostupoval s ohledem na jeho práva zaručená Listinou základních práv a svobod, kdy došlo k porušení práva na spravedlivý proces, práva být v řízení zastoupen a práva na ústní jednání, a proto je napadené rozhodnutí a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nezákonné. Správnímu orgánu byla od počátku řízení známa

skutečnost, že chce žalobce využít svého práva být v řízení zastoupen zmocněncem a chce se k věci vyjádřit. Dne 19. 3. 2015 (čtvrtek) převzal oznámení o zahájení řízení ve věci a předvolání k nařízenému ústnímu jednání na den 23. 3. 2015 (pondělí). Neprodleně po vyzvednutí toto přípisu dne 20. 3. 2015 (pátek) kontaktoval správní orgán prvního stupně telefonicky a také emailem, že věc předal společnosti DAS, kde má sjednáno pojištění právní ochrany a chce být v řízení zastoupen zmocněncem a požádal správní orgán o stanovení náhradního termínu konání ústního jednání z tohoto důvodu. Se zvolenou advokátkou se dohodl na zastoupení až v pondělí dne 23. 3. 2015, kdy plnou moc byl schopen podepsat až dne 25. 3. 2015. Zvolená advokátka se již v den konání ústního jednání spojila s pověřenou pracovnící správního orgánu prvního stupně, aby ji informovala o převzetí zastoupení s tím, že plnou moc doloží do dvou pracovních dnů, (což tak učinila emailem dne 25. 3. 2015) a taktéž požádala o odročení jednání. Správní orgán prvního stupně však ani jedné žádosti o odročení jednání nevyhověl a dne 23. 3. 2015 proběhlo nařízené jednání bez účasti žalobce a jeho zmocněnkyně. Žalobce následně uvedl, že tak jak uvedl žalovaný, že posouzení náležitosti omluvy spadá do diskrečního oprávnění správního orgánu, tak ale správní orgán prvního stupně mohl omluvu akceptovat a nařídit nové ústní jednání, nikoliv vyhodnotit žalobcovu neprodlenou emailovou omluvu z nařízeného jednání a telefonické oznámení v jeho neprospěch, tím méně, že i zmocněnkyně informovala správní orgán o právním zastoupení a žádala z důvodu převzetí zastoupení až v den jednání o odročení jednání. Poukázal také na to, že z karty řidiče nevyplyvá, že by páchal přestupkovou činnost běžně, či že by se někdy v minulosti vyhýbal přestupkovému řízení. Žalobce má za to, že oba správní orgány nepostupovaly šetrně k jeho právům.

Dále namítl, že správní orgán nesprávně vyhodnotil doručení předvolání, které mu nebylo doručeno dne 16. 3. 2015, ale až dne 19. 3. 2015. Dne 16. 3. 2015 mu byl přípis pouze vhozen do schránky, nikoliv tedy doručen. Správní orgán vycházel ze dne 16.3.2015 s tím, že měl tak zajištěn dostatek času na udělení plné moci zmocněnci.

Další žalobní námitkou brojl proti tomu, že bylo provedeno nedostatečné dokazování a skutkový stav nebyl zjištěn nade vši pochybnost. To zda bylo přípojné vozidlo (vozik) technicky nezpůsobilé mělo být podrobeno odbornému zkoumání, tím spíše, že nedostatečná technická způsobilost má za následek tak přísnou sankci. Závěr získaný z rozostřené kopie fotografie považuje žalobce za nedostatečný.

III. Právní stanovisko žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 7. 3. 2016 uvedl, že s podanou žalobou nesouhlasí a napadené rozhodnutí považuje za správné a odůvodněné. Žalobní námitky jsou v podstatě identické s námitkami uvedenými v odvolání proti rozhodnutí prvního stupně a z toho důvodu odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika k vyjádření žalovaného

Žalobce zaujal písemné stanovisko k vyjádření žalovaného, které bylo doručené zdejšímu soudu dne 30. 3. 2016. Uvedl, že setrvává na svých žalobních bodech a zkonstatoval, že žalovaný pouze zopakoval svá tvrzení obsažená v napadeném rozhodnutí a opětovně se nevypořádal s námitkami ohledně porušení jeho práv a veškeré jeho prokazatelně aktivní jednání bylo ze strany správního orgánu posouzeno jako obsahově a formálně nedostatečné.

V. Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu

Soud konstatuje, že ve správním spisu se nachází oznámení přestupku Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Územní odbor, Obvodní oddělení policie (dále též „Policie ČR“) ze dne 6. 12. 2014, č. j. KRPB-295100-1/PŘ-2014-060412, oznámení přestupku sepsané na místě ze dne 6. 12. 2014, úřední záznam Policie ČR ze dne 6. 12. 2014, fotodokumentace pořízená na místě, výpis z evidenční karty řidiče (žalobce) ze dne 12. 2. 2015, prokazující 2 záznamy v přestupcích a karta vozidla 4B8 7851.

Ze spisu dále vyplývá, že žalobci bylo zasláno dne 3. 3. 2015 správním orgánem prvního stupně oznámení o zahájení řízení o přestupku a předvolání k ústnímu jednání, které bylo nařízeno na den 23. 3. 2015 v 09:00 hod. Doručeno bylo žalobci fikcí v souladu s ust. § 24 odst. 1 správního řádu dne 16. 3. 2015, vhozeno do schránky dne 17. 3. 2015. Dne 20. 3. 2015 zaslal žalobce emailem (.....) bez zaručeného elektronického podpisu správnímu orgánu podání, jehož obsahem bylo sdělení, že výše uvedený přípis obdržel do ruky 19. 3. 2015 večer a že věc předal DAS, ale neví, zda budou schopni tak rychle reagovat. Dále požádal o odročení jednání z důvodu zvolení si zástupce pro řízení. Správní orgán konal dne 23. 3. 2015 ústní jednání v nepřítomnosti žalobce a potencionálního zmocněnce. Dne 25. 3. 2015 obdržel správní orgán emailem s elektronicky zaručeným podpisem podání od zmocněnkyně žalobce o převzetí právního zastoupení žalobce. Přílohou podání byla plná moc ze dne 25. 3. 2015. Ve spisu se dále nachází malý štítek, na němž je zaznamenáno, že dne 25. 3. 2015 v 13:35 hod. volala koncipientka z AK zmocněnkyně, zda došla emailem plná moc. Správním orgánem bylo sděleno, že ano, ale že chybí omluva z nařízeného jednání a že plná moc je z 25. 3. 2015, tj. dva dny po ústním jednání. Následně dne 26. 3. 2015 sepsal správní orgán protokol o nahlédnutí do spisu se substituentkou zmocněnkyně a téhož dne obdržel správní orgán písemné podání od zmocněnkyně, jehož obsahem byla omluva žalobce z konaného ústního jednání z pracovních důvodů a sdělení, že se již sám emailem omlouval žalobce dne 20. 3. 2015 a zároveň se pokoušel omluvit i telefonicky. Dále byla obsahem podání omluva zmocněnkyně, že vzhledem k tomu, že se s ní spojil žalobce až v den konání ústního jednání dne 23. 3. 2015, nebyla schopna se osobně účastnit ústního jednání. Přílohou byla opět plná moc, avšak s datem 23. 3. 2015.

Následně dne 3. 4. 2015 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí ve věci (vypraveno dne 9. 4. 2015), proti kterému žalobce podal včasné odvolání dne 23. 4. 2015. Správní orgán předal odvolání spolu se stanoviskem žalovanému dne 5. 6. 2015. Žalovaný

odvolání rozhodnutím ze dne 10. 11. 2015 (vypraveno 11. 11. 2015), které je předmětem přezkumného soudního řízení, zamítl a potvrdil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

VI. Soud vycházel z následujících skutečností, úvah a právních závěrů

Žaloba byla podána včas (ust. § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (ust. § 65 odst. 1 s.ř.s.), jde o žalobu přípustnou (ust. § 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

V souladu s ust. § 75 odst. 1, § 2 s.ř.s. přezkoumal soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů včetně řízení předcházející jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů.

Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Žalobce je toho názoru, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé, kdy došlo k porušení jeho práv, a to práva na spravedlivý proces, práva být v řízení zastoupen a práva na ústní jednání.

Tvrdí, že správnímu orgánu byla od počátku řízení známa skutečnost, že chce žalobce využít svého práva být v řízení zastoupen zmocněncem a chce se k věci vyjádřit. Dne 19. 3. 2015 (čtvrtek) převzal oznámení o zahájení řízení ve věci a předvolání k nařízenému ústnímu jednání na den 23. 3. 2015 (pondělí). Neprodleně po vyzvednutí toto přípisu dne 20. 3. 2015 (pátek) kontaktoval správní orgán prvního stupně telefonicky a také emailem, že věc předal společnosti DAS, kde má sjednáno pojištění právní ochrany a chce být v řízení zastoupen zmocněncem a požádal správní orgán o stanovení náhradního termínu konání ústního jednání z tohoto důvodu. Se zvolenou advokátkou se dohodl na zastoupení až v pondělí dne 23. 3. 2015, kdy plnou moc byl schopen podepsat až dne 25. 3. 2015. Zvolená advokátka se již v den konání ústního jednání spojila s pověřenou pracovnící správního orgánu prvního stupně, aby ji informovala o převzetí zastoupení s tím, že plnou moc doloží do dvou pracovních dnů, což tak učinila emailem dne 25. 3. 2015 a taktéž požádala o odročení jednání. Správní orgán prvního stupně však ani jedné žádosti o odročení jednání nevyhověl a dne 23. 3. 2015 proběhlo nařízené jednání bez účasti žalobce a zmocněnkyně. Poukázal také na to, že z karty řidiče nevyplývá, že by páchal přestupkovou činnost běžně, či že by se někdy v minulosti vyhýbal přestupkovému řízení. Žalobce má za to, že oba správní orgány nepostupovaly šetrně k jeho právům.

Z hlediska vypořádání žalobních námitek se krajský soud nejprve vyjádřil k výhradám žalobce, zpochybňujících oprávněnost projednání přestupkové věci v naznačeném směru.

Podle čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb (dále jen „Úmluva“) *„každý, kdo je obviněn z trestného činu, má právo obhajovat se osobně nebo za pomoci obhájce podle vlastního výběru nebo, pokud nemá prostředky na zaplacení obhájce, aby mu byl poskytnut bezplatně, jestliže to zájmy spravedlnosti vyžadují.“*

Podle č. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod („Listina“) *„má obviněný právo, aby mu byl poskytnut čas a možnost k přípravě obhajoby a aby se mohl hájit sám nebo prostřednictvím obhájce.“*

Podle § 2 odst. 13 zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, *„ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení vhodným způsobem a srozumitelně poučen o právech umožňujících mu plně uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.“*

Podle § 73 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., zákona o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, má *„obviněný z přestupku právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi ani k doznání nesmí být donucován.“*

Zdejší soud uvádí, že prvostupňový orgán svým postupem v přestupkovém řízení upřel žalobci právo na obhajobu, neboť rozhodl ve věci samé, aniž by žalobci umožnil výkon práva zvolit si pro přestupkové řízení obhájce. Dle názoru soudu je nutné vykládat § 73 odst. 2 zákona o přestupcích ve smyslu čl. 6 odst. 3 písm. c) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod a § 2 odst. 13 trestního řádu. Uvedená ustanovení Úmluvy, Listiny a trestního řádu zaručují obviněným právo, aby si zvolili obhájce, aby obhájce byl přítomen úkonům v přestupkovém řízení, dále právo radit se s obhájcem v průběhu celého přestupkového řízení, přičemž uvedená práva jsou projevem ústavní zásady spočívající v zajištění práva na obhajobu. Tuto zásadu je nutné aplikovat i v přestupkovém řízení, které je svou povahou řízením o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy. I Nejvyšší správní soud uvedl již dříve v rozsudku ze dne 18. 4. 2007, č. j. 4 As 10/2007-57, www.nssoud.cz, že *„se zřetelem k zásadám, vyjádřeným v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 209/1992, které vyjadřují principy práva na spravedlivý proces, musí řízení o přestupku, stejně tak o jiném správním deliktu, podléhat stejnému režimu jako řízení o trestných činech. V tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu.“* S ohledem na výše uvedené má žalobce proto i v přestupkovém řízení právo žádat, aby byl vyslýchán za účasti svého obhájce a má právo, aby se jeho obhájce účastnil všech úkonů přestupkového řízení.

Svého práva chtěl v řízení před prvostupňovým orgánem využít i žalobce. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobci bylo zasláno dne 3. 3. 2015 správním orgánem prvního stupně oznámení o zahájení řízení o přestupku a předvolání k ústnímu jednání, které bylo nařízeno na den 23. 3. 2015 v 09:00 hod. Doručeno bylo žalobci fikcí v souladu s ust. § 24 odst. 1

správního řádu dne 16. 3. 2015, vloženo do schrány dne 17. 3. 2015. Dne 19. 3. 2015 (čtvrtek) převzal oznámení o zahájení řízení ve věci a předvolání k nařízenému ústnímu jednání na den 23. 3. 2015 (pondělí). Neprodleně po vyzvednutí této písemnosti dne 20. 3. 2015 (pátek) kontaktoval správní orgán prvního stupně telefonicky a také emailem, že věc předal společnosti DAS, kde má sjednáno pojištění právní ochrany a chce být v řízení zastoupen zmocněncem a požádal správní orgán o stanovení náhradního termínu konání ústního jednání z tohoto důvodu. Se zvolenou advokátkou se dohodl na zastoupení až v pondělí dne 23. 3. 2015, kdy plnou moc byl schopen podepsat až dne 25. 3. 2015. I zvolená advokátka kontaktovala správní orgán prvního stupně, aby informovala o převzetí zastoupení s tím, že plnou moc doloží do dvou pracovních dnů, což tak učinila emailem se zaručeným elektronickým podpisem dne 25. 3. 2015 a taktéž požádala o odročení jednání. Z jednání žalobce i jeho zmocněnkyně a také z časového kontextu událostí nelze učinit jednoznačný závěr, že žalobce chtěl své práva využít k obstrukcím za účelem uběhnutí prekluzivní lhůty pro projednání přestupku. Žalobce totiž oznámil svůj záměr zvolit si obhájce před konáním nařízeného ústního jednání, a to s poukazem na to, že neví, zda bude společnost, u které má pojištění právní ochrany schopna reagovat tak rychle. Soud podotýká, že předvolání bylo doručeno žalobci 7 dnů (z toho dva dny víkend) před konáním ústního jednání. Lhůta byla sice dodržena v souladu s ust. § 59 správního řádu, nicméně byla ustanovena při samé spodní možnosti (nejméně 5ti dnů). Soud je toho názoru, že nebylo namístě výkon práva na obhajobu žalobci znemožnit, neboť s ohledem na konání teprve prvního jednání a dlouhou dobu, která zbývala do uplynutí prekluzivní lhůty pro projednání přestupku, se evidentně nejednalo o případ zneužití práva. Prvostupňový orgán měl totiž žalobci na základě jeho žádosti umožnit zvolit si obhájce, a to v přiměřené lhůtě, kterou mu měl za tímto účelem stanovit. Neobstojí ani argument žalovaného, že žalobce byl o svém právu zvolit si obhájce poučen v oznámení o zahájení řízení a že měl tedy dostatečný časový prostor, aby si obhájce zvolil. Zdejší soud upozorňuje, že výkon práva zvolit si obhájce nelze omezit toliko pouze na časový úsek před zahájením ústního jednání, ale je třeba přihlížet k okolnostem konkrétního případu, které v průběhu vyvstanou. Jak již výše soud zmínil, žalobce i zmocněnkyně byli aktivní a snažili se o aktivní přístup k věci, kdy i zmocněnkyně komunikovala se správním úřadem neprodleně, jak převzala zastoupení žalobce a doložila skutečně plnou moc pro zastupování a uvedla důvod své neúčasti na konaném jednání, kdy tento důvod se soudu jevil jako logický a adekvátní vzhledem k událostem, které ze správního spisu vyplynuly. Je sice pravda, že ze strany zmocněnkyně bylo částečně zavádějící, že po upozornění správním orgánem na základě telefonického kontaktu při ověřování zda správní orgán obdržel emailem doručenou plnou moc, zaslala v písemném doplnění další plnou moc, která byla datována k jinému datu, a to k datu 23. 3. 2015 (první doručená plná moc k datu 25. 3. 2015, tak jak avizoval žalobce v žalobě), avšak tato skutečnost nemění nic na tom, že žalobce se sám již omlouval a žádal o odročení jednání z důvodu požadavku zastoupení zástupcem. **A dále soud podotýká, že pro správní orgán není směrodatné datum, kdy byla podepsána plná moc, ale kdy se dostala do jeho sféry a byla mu známa informace o zastoupení.**

Neobstojí ani argumentace žalovaného a správního orgánu prvního stupně, že podání učiněné žalobcem dne 20. 3. 2015 emailem bez zaručeného elektronického podpisu nebylo podáním ve smyslu ustanovení § 37 správního řádu, neboť nebylo doplněno ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu a tudíž k němu nemohlo být přihlíženo. Zdejší soud nemá ohledně skutkového stavu věci pochyb o tom, že žalobce skutečně dne 20. 3. 2015 telefonicky,

a následně prostřednictvím e-mailu bez zaručeného elektronického podpisu zaslal omluvu a žádal o odročení jednání z důvodu toho, že chce být v řízení zastoupen, neboť tato skutečnost vyplývá z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, v němž správní orgán prvního stupně k této otázce výslovně uvedl, že na tuto omluvu (podání) z důvodu absence její řádné formy nebral zřetel. Z tohoto vyjádření vyplývá, že omluva (podání) se dostala do sféry správního orgánu (byla mu známa), ten však k ní s ohledem na svůj právní názor ohledně nutnosti dodržení správné formy podání nepřihlížel. V důsledku toho následně správní orgán vyhodnotil neadekvátně formalisticky i podání zmocněnkyně žalobce a její důvod omluvy. Soud podotýká, že je možné učinit omluvu z jednání nejen předem ale i dodatečně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2011, č. j. 9 As 43/2011-67 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, www.nssoud.cz).

V souvislosti s touto otázkou si soud dovoluje poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2015, č. j. 4 As 189/2015-37, www.nssoud.cz, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil závěr, že „[25]V posuzované věci však nejde o podání v pravém slova smyslu dle § 37 správního řádu, ale o omluvu z nařízeného jednání učiněnou v souladu s § 74 zákona o přestupcích, na niž není podle názoru Nejvyššího správního soudu možno vztahovat tak vysoký standard požadavků z hlediska formy, či způsobu podání, jak je tomu u jiných procesních úkonů účastníků řízení, především takových, s jejichž podáním je spojena možnost zahájit řízení nebo v něm pokračovat či je skončit. V případě omluvy, je nutné zohlednit její smysl a okolnosti jejího podání, tedy toho, že v mnoha případech nebude mít účastník možnost dodržet příslušnou formu, či podání předepsaným způsobem potvrdit tak, jak stanoví právní předpisy pro jiná procesní podání. Je totiž nutné podle Nejvyššího správního soudu přihlídnout k tomu, že důvody neúčasti na nařízeném jednání, které jsou způsobitelné omluvit účastníka z takového jednání, mohou nastat krátce před samotným jednáním, kdy účastník řízení zpravidla nebude mít možnost na nastalou situaci reagovat formálně perfektním úkonem.[26]S ohledem na to, jaká práva jsou u obviněného ve hře, zvláště když se jedná o „trestní obvinění“ a právo na spravedlivý proces (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 1. 2006, č. j. 4 As 2/2005 - 62), a s přihlédnutím k výše nastíněným okolnostem, nemá Nejvyšší správní soud za to, že je nutné po obviněných vyžadovat, aby své omluvy podávali zákonem předepsanými formálními způsoby pouze dle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu. Nelze tedy omluvu odmítnout pouze proto, že nebyla podána formálně v souladu s § 37 odst. 4 správního řádu, neboť praktická aplikace institutu omluvy by byla v takovém případě značně omezená, přičemž by tak spíše vyhovovala těm, kteří podáváním „formálně bezvadných omluv“ obstruují a snaží se tak vyhnout potrestání, neboť právě ti by takové formálně bezvadné omluvy mohli podávat spíše než ti, kterým by se přihodila nenadálá situace, jež by materiálně odůvodňovala odročení jednání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66). Forma telefonické omluvy byla proto Nejvyšším správním soudem opakovaně shledána jako nejvhodnější – viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2012, č. j. 1 As 116/2012-25; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 2. 2013, č. j. 9 As 101/2012-60. [27]Nejvyššímu správnímu soudu je nadto z jeho rozhodovací činnosti známo, že telefonická omluva (tedy neformální způsob oznámení omluvy) je správními orgány akceptována – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2012, č. j. 7 As 4/2012-32. Rovněž odborná literatura ve vztahu k omluvě z nařízeného jednání dospívá k závěru, že správní orgán nemůže a priori

jako nepřípustnou odmítnout omluvu, která nebyla učiněna ve formě podle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu, ale že se má zaměřit na to, zda taková omluva představuje s ohledem na způsob oznámení a rozhodné okolnosti případu náležitou omluvu - Jemelka, L., Vetešník, P. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s 398-405. Na podporu výše citovaného lze citovat rovněž názor Nejvyššího soudu, který v případě omluvy z jednání civilního soudu v rozsudku ze dne 27. 1. 2000, sp. zn. 20 Cdo 2068/98, dospěl k závěru, že „omluvu neúčasti u jednání soudu nebo jiného úkonu lze ve smyslu § 101 odst. 2 a § 153b o.s.ř. uskutečnit i jiným způsobem než podáním podle § 42 o.s.ř.“

Žalobce proto byl dle názoru soudu oprávněn zvolit si obhájce. Pokud prvostupňový orgán na prohlášení žalobce nereagoval a vyhodnotil jej, jako že nebylo učiněno a tím omluvu jak žalobce i zmocněnkyně posoudil jako nedostatečné, dále ústní jednání uskutečnil, provedl dokazování a vydal rozhodnutí ve věci samé, zasáhl tím do garantovaných procesních práv žalobce na obhajobu. Součástí tohoto práva je i právo žalobce, aby se jeho obhájce účastnil dokazování, což prvostupňový orgán při ústním jednání žalobci neumožnil. S ohledem na tuto závažnou procesní vadu proto nebylo možné z výsledku dokazování provedeného při ústním jednání vycházet a na základě něho činit skutková zjištění a právní závěry. Tuto vadu nezhojil ani žalovaný, kdy se ztotožnil se závěry správního orgánu prvního stupně a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Krajský soud s ohledem na shora uvedené dospěl k závěru, že řízení před prvostupňovým orgánem bylo stiženo zásadní vadou spočívající v porušení práva žalobce na obhajobu, která způsobila nezákonnost rozhodnutí prvostupňového orgánu i žalovaného.

S ohledem na skutečnost, že uvedená vada řízení ovlivnila průběh a výsledky ústního jednání, na základě něhož byly učiněny příslušné skutkové a právní závěry, bude v dalším řízení nezbytné zrušit i rozhodnutí prvostupňového orgánu a umožnit tak nové ústní jednání za účasti obhájce žalobce.

Další žalobní námitka žalobce procesního charakteru, že správní orgán nesprávně vyhodnotil doručení oznámení a předvolání k ústnímu jednání, kdy mu nebylo doručeno dne 16. 3. 2015, ale až dne 19. 3. 2015 je nedůvodná. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobci bylo oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání doručeno dne 16. 3. 2015 v souladu s ust. § 24 odst. 1 správního řádu, vzhledem k tomu, že žalobce nebyl při doručování doručovatelem zastižen, na místě mu byla dne 5. 3. 2015 zanechána výzva k vyzvednutí zásilky a zanecháno poučení o právních důsledcích nevyzvednutí zásilky v úložní lhůtě. Žalobce si písemnost v dané době nevyzvedl, a proto mu byla písemnost vložena do domovní schránky dne 17. 3. 2015. V tomto postupu soud tedy neshledal pochybení ze strany správního orgánu prvního stupně, neboť postupoval v souladu se zákonem.

Zdejší soud s ohledem na to, že dospěl k závěru o porušení ustanovení upravujících vedení řízení před správním orgánem, neboť správní orgán prvního stupně provedl jednání bez účasti žalobce a jeho zmocněnkyně, ačkoli se řádně nezabýval jeho omluvou a žádostí o odročení jednání z důvodu práva zvolit si obhájce, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného

[ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.]. Soud současně vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (ust. § 78 odst. 4 s.ř.s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud v tomto zrušujícím rozsudku jak uvedeno shora, vyslovil (ust. § 78 odst. 5 s.ř.s.).

Jelikož Krajský soud konstatoval porušení procesních práv žalobce, nezabýval se již zbývajícími žalobními námitkami, co do skutkového stavu, neboť to považoval za nadbytečné.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal náhradu nákladů řízení. Jedná se o náklady zaplaceného soudního poplatku při podání žaloby ve výši 3.000 Kč a dále pak náklady právního zastoupení advokátkou, a to za úkony příprava a převzetí věci, sepsí žaloby a podání repliky k vyjádření žalovaného, tedy jedná se o tři úkony dle vyhlášky č. 177/1996 Sb. po 3.100 Kč, dále pak 3x náhrada hotových výdajů dle stejné vyhlášky, tedy 3x 300 Kč, tj. celkem 10.200 Kč, vše zvýšeno o 21 % daně z přidané hodnoty, neboť zástupkyně žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, kdy daň z přidané hodnoty představuje částku 2.142 Kč, celkem 12.342 Kč. Jedná se tedy celkem o částku 15.342 Kč, kterou má žalobci uhradit žalovaný k rukám právní zástupkyně žalobce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 17. srpna 2016

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová